

Nederlandse Belangenvereniging
Draadloze A/V Verbindingen
Programme Making & Special Events
Programme Making & Special Events
Postbus 85391
3508 AJ Utrecht
Tel: 030-6382250
e-mail: info@pmse.nl
internet: www.pmse.nl

Onderwerp: reactie op uw consultatie betreffende:
vaststelling van regels aan afwijkend gebruik van frequentieruimte (juli 2020)
Reactie van:
E.Pierens namens PMSE.nl. eric.pierens@nepgroup.com
Hilversum, 18 augustus 2020

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Graag willen wij vanuit de functie van de belangenorganisatie voor draadloze audio, beeld en communicatieverbindingen PMSE.nl reageren op de consultatie vaststelling van regels aan afwijkend gebruik van frequentieruimte (juli 2020) en dan met name gericht op de gevaren, beperkende gevolgen en de schade die onze sector kan ondervinden.

In uw consultatie schrijft u dat in geval van serieuze dreigingen opsporingsambtenaren moeten kunnen interveniëren op frequentiegebruik. Rechthebbende frequentiegebruikers (vergunninghouders, vergunning vrij gebruik, enz.) kunnen potentieel nadeel, hinder of schade ondervinden van afwijkend frequentiegebruik. Afwijkend gebruik zal daarom alleen deskundig en alleen bij grote uitzondering mogen worden toegepast.

Het veilig frequentiegebruik is van cruciaal belang voor de evenementen sector. Zowel Agentschap Telecom als de PMSE werken aan een veilig frequentiegebruik voor het maken van programma's en speciale evenementen, culturele producties, radio, televisie, sportwedstrijden en festivals) maar tegenwoordig ook internet/streaming diensten. Deze diensten worden internationaal genoemd PMSE: Program Making and Special Events.

Zoals de wet aangeeft is het gebruik van versturende apparatuur zoals jammers in Nederland verboden omdat zij hoogfrequent systemen kunnen beïnvloeden en is hier geen vergunning voor mogelijk.

Bij incidenten is het essentieel dat (een merendeel van) PMSE apparatuur blijft werken. Mogelijke essentiële verstoringen die niet gewenst zijn bij terrorisme en jammen:

1. Verstoring van frequenties voor Openbare Orde en veiligheid (OOV/PPDR) en bedrijf kritische toepassingen.
2. Te allen tijde dienen frequenties beschikbaar te zijn waardoor ontruiming kan plaats vinden. Verstoringen van apparatuur waardoor groepen mensen niet meer gewaarschuwd/geïnformeerd kunnen worden in een calamiteitsituatie is niet wenselijk. Denk hierbij o.a. aan communicatieapparatuur, audio en videosystemen.
3. Verslaggeving: Persdiensten moeten in ieder geval hun calamiteiten frequenties in de lucht kunnen houden. Dit is een wettelijke eis, denk hierbij aan distributie en het maken van programma's voor calamiteitenzenders zoals regionale en landelijke omroepen. (Denk aan regie zenders/portofoons/draadloze camera/DVB-T/ Wandelzenders/DAB /satellietverbindingen/helikopterverbindingen enzovoort).

4. Verstoring van vergunningsvrij gebruik kan ook zorgen dat een gedeelte van onze systemen uit gaan. Dit kan ook paniek veroorzaken die op dat moment niet gewenst is.
5. Het voorkomen van schade aan onze branche.
  - a. Bij verkeerd gebruik van radiostoormiddelen kan er schade ontstaan aan apparatuur. De eigenaren van de apparatuur zullen primair kosten moeten maken voor vervangende apparatuur en als gevolg hiervan herstelkosten moeten maken. Wij vinden dat schade verhaald kan worden bij de overheid.
  - b. Bij het wegvallen van PMSE apparatuur kunnen grote schades ontstaan met serieuze boetes voor het wegvallen van verbindingen (We praten hier over schades van duizenden euro's). Kunnen deze kosten verhaald worden bij de veroorzaker van de storing?
  - c. Het bedienen van een radiostoormiddel is een zeer specialistische functie. Het pakket aan bevoegdheidseisen verkleint de risico's dat rechthebbende frequentiegebruikers onnodig schade oplopen van het afwijkend frequentiegebruik. Apparatuur eisen en opleidingseisen kunnen over de tijd worden gemoderniseerd om voortschrijdende technologie en extra ervaringen met de regeling op te nemen. Hierbij dient ook kennis te zijn van gebruik van de apparatuur gebruikt bij PMSE.

De PMSE-sector wil verstoring van onze processen, in geval van terrorisme, zoveel mogelijk voorkomen of beperken. Hierbij is preventie aan de voorkant van het evenement noodzakelijk. Preventie vooraf kan grote schade en/of rampen voorkomen. Hierbij ligt een taak van de overheid. Hierbij kan worden gedacht aan: Preventief contact opnemen met een evenementen organisator over essentiële frequenties

Agentschap Telecom dient bij gebruik van radiostoormiddelen rekening te houden en informatie te verlenen over uitgegeven lokale vergunningen in verband met uitvoering & toezicht op ongestoord spectrumgebruik. Wij doen de volgende aanbeveling:

- a. Bij terrorisme gevoelige evenementen wordt contact opgenomen met een centrale coördinator over het gebruik van essentiële frequenties en infrastructuur in geval van calamiteit.
- b. Technische eisen aan de apparatuur, de wijze waarop de apparatuur uitzendt of verstoort, en de functies waarover het apparaat beschikt met name om de verstoring te kunnen richten en beperken: In radiostoormiddelen moeten openingen gehouden kunnen worden voor essentiële ontruimings communicatie apparatuur. Dit om rampen te voorkomen.
  - Communicatie voor OOV/PPDR met de organisatie van het evenement moet te alle tijde beschikbaar blijven.
  - Communicatie voor publieksvoorlichting van het evenement moeten beschikbaar blijven.
- c. Er worden verschillende risicozones gedefinieerd en bij ingrijpen gecommuniceerd, met name bij evenementen over grotere oppervlaktes.
- d. Er wordt bij wetgeving ook een regeling gemaakt voor vergoeding na schade.
- e. Uit de praktijk weten we dat bij ontruiming het essentieel is dat er een werkend geluidssysteem is, vaak zijn hierbij draadloze systemen aanwezig zoals communicatiesystemen en draadloze microfoons.